

PETIȚIE

pentru modificarea legislației penale privind incriminarea explicită a abuzului sexual comis de psihologi, psihoterapeuți și psihiatri asupra pacienților

Inițiativa civică "Abuz de poziție — ZERO Toleranță"

Către:

Parlamentul României — Camera Deputaților și Senatul
Guvernul României — Ministerul Justiției
Ministerul Sănătății
Autoritatea Națională pentru Egalitate de Șanse între Femei și Bărbați
Comisia juridică, de disciplină și imunități — Camera Deputaților
Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări — Senatul
Comisia pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale

Subsemnații, cetățeni ai României, în exercitarea dreptului de petiționare prevăzut de art. 51 din Constituția României și reglementat de O.G. nr. 27/2002, vă solicităm respectuos **modificarea Codului Penal (Legea nr. 286/2009) și a Legii nr. 213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog**, prin introducerea unei prevederi care să incrimineze explicit actele cu caracter sexual comise de psihologi, psihoterapeuți, consilieri psihologici și psihiatri asupra persoanelor aflate în îngrijirea lor profesională.

MOTIVARE

În ianuarie 2026, Poliția București a efectuat percheziții la cabinetul psihiatrului Cristian Andrei, cercetat pentru viol și agresiune sexuală asupra pacientelor, după ce a practicat psihoterapie două decenii fără licență de psiholog. O lună mai târziu, o investigație jurnalistică a dezvăluit că psihologul Ion Duvac — membru al Comisiei de Etică a Colegiului Psihologilor din România — solicita pacientelor fotografii intime și le adresa întrebări sexual explicite din prima ședință. Acestea sunt doar cazurile care au ajuns publice.

Legislația penală din România nu conține nicio prevedere specifică pentru abuzul sexual comis în cadrul relației terapeutice. Art. 218-219 din Codul Penal condiționează sancționarea de dovedirea constrângerii fizice sau a punerii victimei în imposibilitatea de a se apăra - condiții imposibil de îndeplinit atunci când manipularea este psihologică, treptată și exercitată cu instrumente profesionale. Art. 299 (abuzul în serviciu contra intereselor sexuale) se aplică exclusiv funcționarilor publici.

Cercetarea științifică internațională demonstrează că relația terapeutică generează o vulnerabilitate structurală fără echivalent în alte relații profesionale: **terapeutul cunoaște arhitectura emoțională completă a pacientului — traume, frici,**

mecanisme de atașament, puncte vulnerabile — și dispune de instrumente profesionale pentru a influența percepția și deciziile acestuia. Studiile de referință (Pope & Vetter, 1991; Gabbard & Lester, 1995; Freyd, 1996) arată că 90% dintre pacienții abuzați sexual de terapeut prezintă efecte psihice severe, 14% raportează tentative de suicid, iar simptomele sunt comparabile cu cele ale victimelor de viol — chiar dacă pacientul a consimțit aparent. Consimțământul pacientului, în aceste condiții, nu este liber: este produsul unui cadru de referință alterat profesional de terapeut.

România este printre ultimele state din Uniunea Europeană fără o protecție penală specifică în acest domeniu. Germania incriminează explicit această faptă din 1998 prin §174c StGB, fără a cere dovada constrângerii. Olanda (art. 249 Sr), Suedia, Franța, Belgia, Danemarca și Finlanda au adoptat, fiecare, soluții juridice adaptate. Convenția de la Istanbul (ratificată de România prin Legea nr. 30/2016) obligă statele părți să considere abuzul de poziție de încredere, de autoritate sau de influență drept circumstanță agravantă (art. 46 lit. d). Jurisprudența CEDO (M.C. c. Bulgariei, 2003; I.C. c. României, 2016) impune statelor obligația pozitivă de a incrimina actele sexuale fără consimțământ liber.

SOLICITARE

Solicităm Parlamentului și Guvernului României:

- 1. Introducerea în Codul Penal a unui nou articol (art. 219²)** care să incrimineze actele cu caracter sexual comise de psiholog, psihoterapeut, consilier psihologic sau psihiatru asupra persoanei aflate în îngrijirea sa, prin exploatarea relației de îngrijire, a dependenței psihologice sau a influenței profesionale — fără a fi necesară dovada constrângerii fizice;
- 2. Consacrarea legislativă a principiului consimțământului viciat** în relația terapeutică: consimțământul pacientului să nu excludă caracterul penal al faptei atunci când a fost obținut prin exploatarea dependenței psihologice, a transferului terapeutic sau a vulnerabilității structurale;
- 3. Instituirea unei perioade de interdicție de 2 ani** de la încetarea relației terapeutice, în care orice act sexual între fostul terapeut și fostul pacient să fie prezumat ca fiind comis prin exploatarea vulnerabilității reziduale;
- 4. Modificarea Legii nr. 213/2004** prin introducerea unei obligații de raportare a cazurilor de abuz sexual către organele de urmărire penală de către Colegiul Psihologilor din România, cu sancțiuni disciplinare pentru nerespectarea acestei obligații;

5. Urmărirea penală din oficiu pentru infracțiunea propusă, având în vedere vulnerabilitatea structurală a victimei și riscul de represalii.

Prezenta petiție este însoțită de analiza juridică Incriminarea și sancționarea relațiilor sexuale/abuzive între psiholog/psihoterapeut și pacient/client - Propunere de politică publică (© 2026 Maria Mădălina Radu (Turza)), care cuprinde: harta legislativă comparativă a tuturor celor 27 de state membre UE, fundamentarea pe jurisprudența CEDO și instrumentele internaționale (Convenția de la Istanbul, CEDAW, CRPD), analiza vulnerabilității structurale și a consimțământului viciat, proiectele de articole de lege propuse, precum și analiza probatorie pentru susținerea noului element constitutiv.

Nu solicităm altceva decât ceea ce majoritatea statelor europene au înțeles deja: că încrederea oferită unui terapeut nu poate fi folosită ca instrument de exploatare — și că legea trebuie să spună asta explicit.

Inițiator:

Maria Mădălina RADU (TURZA)

Inițiativa civică „Abuz de poziție — ZERO Toleranță”

Martie 2026

Semnături: